

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 18 września 2023 r. znak (...) (...) (...) 2023. (...) (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w P. odmówił P. C. prawa do zasiłku chorobowego za okres po ustaniu tytułu ubezpieczenia w firmie (...) spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w G. od 1 sierpnia 2023 r. do 14 sierpnia 2023 r. W uzasadnieniu wskazano, że z posiadanej przez organ rentowy dokumentacji wynika, że tytuł ubezpieczenia chorobowego P. C. ustał z dniem 31 lipca 2023 r. Po tym dniu P. C. kontynuował wcześniej podjętą pracę na podstawie umowy zlecenia z firmą (...) spółką z ograniczoną odpowiedzialnością w S. oraz (...) spółką z ograniczoną odpowiedzialnością w S., co stanowiło tytuł do objęcia dobrowolnie ubezpieczeniem chorobowym.

P. C. wniósł odwołanie od powyższej decyzji domagając się jej zmiany poprzez przyznanie prawa do zasiłku chorobowego za wskazany w decyzji okres. Odwołujący się podniósł, że w okresie od 1 do 14 sierpnia 2023 r. pozostawał niezdolny do pracy i faktycznie jej nie wykonywał. Jego niezdolność do pracy powstała w czerwcu 2023 r. i trwała nieprzerwanie do 14 sierpnia 2023 r.

Organ rentowy wniósł o oddalenie odwołania podnosząc w uzasadnieniu argumenty analogiczne do zawartych w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji. Wskazał przy tym, że od dnia 1 sierpnia 2023 r. odwołujący się utracił prawo do zasiłku chorobowego z ubezpieczenia z tytułu umowy zlecenia, albowiem kontynuował działalność zarobkową po ustaniu zatrudnienia na podstawie dwóch innych umów zlecenia.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W okresie od dnia 1 marca 2012 r. do dnia 31 lipca 2023 r. P. C. był zatrudniony przez (...) spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością w G. na podstawie umowy zlecenia. Z tego tytułu podlegał ubezpieczeniom społecznym, w tym ubezpieczeniu chorobowemu. Jego praca polegała na czyszczeniu systemów wentylacyjnych i klimatyzacji.

Od 1 września 2022 r. P. C. wiązała umowa zlecenia z (...) spółką z ograniczoną odpowiedzialnością w S., w ramach której zleceniobiorca pobierał próbki do badań laboratoryjnych. Strony były związane umową co najmniej do grudnia 2023 r. Podobną umowę zlecenia P. C. zawarł z (...) spółką z ograniczoną odpowiedzialnością w S. na okres od 22 listopada 2022 r. do 31 sierpnia 2023 r. Z tytułu tych dwóch ostatnich umów zlecenia P. C. podlegał jedynie ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowemu i zdrowotnemu. Nie zgłosiła się do dobrowolnego ubezpieczenia chorobowego.

Od 25 czerwca 2023 r. do 14 sierpnia 2023 r. P. C. był nieprzerwanie niezdolny do pracy ze względu na zakażenie różą. Nie wykonywał obowiązków wynikających z zawartych umów.

Dowód:

- oświadczenia płatnika składek w aktach zasiłkowych ZUS;
- informacje o podstawach i składkach złożone przez odwołującego się na rozprawie w dniu 7 maja 2024 r.;
- poświadczenie ubezpieczenia chorobowego w aktach zasiłkowych ZUS;
- przesłuchanie ubezpieczonego w charakterze strony – k. 20-20v.

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie nie zasługiwało na uwzględnienie.

Stan faktyczny w niniejszej sprawie nie był sporny i ustalony został w oparciu o zgromadzone dokumenty i korespondujące z nimi zeznania ubezpieczonego. Sąd nie znalazł podstaw do odmówienia wiary tym ostatnim zwłaszcza, że organ rentowy nie kwestionował okoliczności podawanych przez P. C.. W toku postępowania

poprzedzającego wydanie decyzji i w odpowiedzi na odwołanie powoływał się jedynie na prowadzenie przez odwołującego się działalności zarobkowej w postaci związania umowami zlecenia z trzema podmiotami, z których tylko w jednym przypadku objęty był ubezpieczeniem chorobowym do 31 lipca 2023 r. ZUS nie kwestionował przy tym, że odwołujący się faktycznie nie wykonywał czynności związanych z umowami w okresie od 25 czerwca do 14 sierpnia 2023 r.

Spornym na gruncie ustalonego stanu faktycznego pozostawało prawo ubezpieczonego do zasiłku chorobowego w okresie objętym zaskarżoną decyzją.

P. C. w niniejszym postępowaniu dochodził zasiłku chorobowego z tytułu ubezpieczenia w ramach zatrudnienia, które ustało w dniu 31 lipca 2023 r., jako że z pozostałych dwóch umów ubezpieczeniu chorobowemu nie podlegał.

Zgodnie z art. 6 ust. 1 i art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 25 czerwca 1999 r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa (tekst jednolity – Dz. U. z 2022 r., poz. 1732) zasiłek chorobowy przysługuje ubezpieczonemu, który stał się niezdolny do pracy z powodu choroby w czasie trwania ubezpieczenia chorobowego, przy czym ubezpieczony obowiązkowo nabywa prawo do zasiłku chorobowego po upływie 30 dni nieprzerwanego ubezpieczenia. Jeśli zatem niezdolność do pracy powstanie w czasie objęcia ubezpieczeniem i trwa nadal po jego ustaniu, byłemu ubezpieczonemu w zasadzie nadal przysługuje prawo do zasiłku chorobowego. Od zasady tej ustawodawca wprowadził jednak wyjątki. Określone zostały one w art. 13 ust. 1 ustawy. Zgodnie z wymienionym przepisem zasiłek chorobowy z tytułu niezdolności do pracy powstałej w czasie trwania ubezpieczenia chorobowego, jak i z tytułu niezdolności do pracy powstałej po ustaniu tytułu ubezpieczenia nie przysługuje za okres po ustaniu tytułu ubezpieczenia chorobowego, m. in. wówczas, gdy osoba niezdolna do pracy kontynuuje działalność zarobkową lub podjęła działalność zarobkową stanowiącą tytuł do objęcia obowiązkowo lub dobrowolnie ubezpieczeniem chorobowym albo zapewniającą prawo do świadczeń za okres niezdolności do pracy z powodu choroby (art. 13 ust. 1 pkt 2).

Działalność związana z wykonaniem umowy zlecenia stanowi działalność zarobkową, o której mowa w art. 13 ust. 1 pkt 2 ustawy. Zgodnie bowiem z art. 11 ust. 2 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (tekst jednolity – Dz. U. z 2023 r., poz. 1230.) osoby objęte obowiązkowo ubezpieczeniami emerytalnym i rentowym, wymienione m.in. w art. 6 ust. 1 pkt 4, tj. osoby wykonujące pracę na podstawie umowy zlecenia podlegają na swój wniosek dobrowolnemu ubezpieczeniu chorobowemu. Kontynuowanie albo podjęcie działalności zarobkowej (które to pojęcie, jak wyżej wskazano, obejmuje też działalność w ramach umowy zlecenia) należy rozumieć nie jako faktycznie wykonywanie czynności składających się na działalność zarobkową, ale jako samo istnienie określonej działalności – stosunku pracy, umowy cywilnoprawnej, działalności pozarolniczej etc. Przeciwnie przyjęcie, tj. uznanie, iż chodzi o faktyczne wykonywanie czynności zarobkowych – pracę, klóciłoby się z ideą racjonalnego prawodawcy. Gdyby bowiem jedynie faktyczne wykonywanie czynności zarobkowych miało wykluczać prawo do zasiłku chorobowego po ustaniu innego tytułu ubezpieczenia umieszczenie regulacji art. 13 ust. 1 pkt 2 w ustawie o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa byłoby zbyt bezsensowne. Brak prawa do zasiłku chorobowego wynika bowiem w takiej sytuacji z art. 17 ust. 1 ustawy o świadczeniach z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa. Zgodnie z wymienionym przepisem ubezpieczony wykonujący w okresie orzeczonej niezdolności do pracy pracę zarobkową traci prawo do zasiłku chorobowego za cały okres tego zwolnienia. Z brzmienia art. 17 ust. 1 ustawy wynika, iż każdy, kto wykonuje pracę korzystając ze zwolnienia lekarskiego, a zatem i ten, który posiada tytuł ubezpieczenia i ten, którego tytuł ustał, traci prawo do zasiłku chorobowego. Skoro ustawodawca wprowadził regulację art. 13 ust. 1 pkt 2 ustawy, chciał dodatkowo wykluczyć prawo do świadczeń po ustaniu tytułu ubezpieczenia innych jeszcze osób, niż faktycznie podejmujące czynności zawodowe – posiadających tytuł, z którego mogłyby się zgłosić do ubezpieczenia chorobowego. Tym samym przyjęcie należy, iż w przepisie tym chodzi o utratę prawa do świadczeń przez osoby, które nawet jeśli nie wykonują czynności zarobkowych faktycznie, to formalnie prowadzą określoną działalność zarobkową, np. mają zawartą umowę zlecenia, mają zarejestrowaną i niezawieszoną działalność gospodarczą etc. Za takim przyjęciem przemawia też użycie

w wymienionym przepisie nie zwrotu „wykonuje” jak w art.17 ust. 1 ustawy, a „podejmuje”, „kontynuuje” oraz cel wprowadzenia tego przepisu.

Prawo do zasiłku chorobowego po ustaniu tytułu ubezpieczenia to rozszerzenie ochrony ubezpieczeniowej przysługującej co do zasady osobom ubezpieczonym. Zasiłek chorobowy ma rekompensować okresowy brak dochodu osobie czasowo – bez swojej winy – z uwagi na stan zdrowia pozbawionej możliwości zarobkowania. Osoba nie posiadająca tytułu ubezpieczenia takiego stałego dochodu nie osiąga, jej sytuacja finansowa w czasie choroby nie ulega zatem pogorszeniu. Jeśli jednak niezdolność do pracy pojawia się bezpośrednio po ustaniu tytułu ubezpieczenia, gdy osoba chora nie miała jeszcze realnych możliwości uzyskać nowego tytułu ubezpieczenia, ustawodawca przewiduje zapewnienie jej środków utrzymania w postaci zasiłku chorobowego. Brak podstaw do rozszerzenia ochrony ubezpieczeniowej na osoby, które osiągają dochód z innych źródeł stałych (emerytura, renta z tytułu niezdolności do pracy, zasiłek dla bezrobotnych etc.) albo które mogą otrzymać zasiłek chorobowy z innego istniejącego tytułu ubezpieczenia, ewentualnie mogłyby go uzyskać, gdyby z tego tytułu przystąpiły do dobrowolnego ubezpieczenia chorobowego, czego z własnej woli nie uczyniły.

W niniejszej sprawie bezspornym było, iż odwołujący się P. C. w okresie po 31 lipca 2023 r. prowadził nadal formalnie działalność zarobkową mając zawartą umowę zlecenia z firmami (...) spółką z ograniczoną odpowiedzialnością w S. oraz (...) spółką z ograniczoną odpowiedzialnością w S., które nie zostały przez żadną ze stron wypowiedziane i stanowiły tytuły do objęcia dobrowolnie ubezpieczeniem chorobowym. Odwołujący się nie wykazał, aby skutecznie wypowiedział te umowy, a jedynie że faktycznie nie świadczył usług z nich wynikających z uwagi na niezdolność do pracy. W rezultacie te umowy zlecenia stanowiły tytuły objęcia ubezpieczeniami społecznymi, w tym na zasadach dobrowolności ubezpieczeniem chorobowym, a obowiązkowo pozostały. P. C. nie przystąpił z tytułu zawartej umowy zlecenia do dobrowolnego ubezpieczenia chorobowego, choć faktycznie nie było ku temu przeszkód prawnych, zarówno w momencie ich zawierania jak i w okresie późniejszym. Niejako zatem na własne życzenie nie nabyła prawa do zasiłku chorobowego z tych tytułów po utraceniu tytułu ubezpieczenia wynikającego z umowy z (...) spółką z ograniczoną odpowiedzialnością w G..

Kierując się przytoczonymi motywami sąd uznał, iż po stronie odwołującej się nie zachodzą przesłanki warunkujące prawo do dochodzonego świadczenia i na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. oddalił odwołanie jako nieuzasadnione.

ZARZĄDZENIE

1. (...)
2. (...).
3. (...)
- (...)